

pension, pension efter enkepensionsloven samt invaliditetsydelse med bistands- eller plejetillæg.

Forsørgerstilling efter ansøgning kan ifølge § 25, stk. 4, indrømmes, når skatteyderen til stadighed vederlagsfrit underholder en ældre eller svagelig nær pårørende, der ikke selv kan forsøge sig sit underhold. Det samme gælder, når skatteyderen har børn over 18 år, som er under uddannelse og i overvejende grad forsøges af den skattepligtige. Også her bortses der fra bidrag, som den pågældende kan fradrage i sin skattepligtige indkomst.

B. Baggrunden for de gældende regler.

Baggrunden for, at forsørgere beskattes efter en lempeligere skatteskala end ikkeforsørgere, må søges i et *skatteevnesynspunkt*. Hovedbetragtningen har været den, at hvor flere personer skal leve af en vis indkomst, bør indkomsten beskattes lavere, end hvor det kun er en enlig person, der skal leve af en tilsvarende indkomst. Princippet om graduering af skattebyrden ud fra sådanne hensyn har i forskellige former været gældende i dansk beskatning langt tilbage i tiden.

Hovedtrækkene i de nuværende regler om forsørgerbegrebet kom ind i ligningsloven for skatteåret 1958-59 (lov nr. 284 af 14. december 1957, jfr. lovbekendtgørelse nr. 289 af 14. december 1957). Reglerne om ældre og invalide skatteydere stilling som forsørgere (hovedgruppe 4 foran) kom dog først ind i ligningsloven for skatteåret 1960-61 (lov nr. 401 af 20. december 1960, jfr. lovbekendtgørelse nr. 402 af samme dato). I øvrigt er der siden 1958-59 kun sket mindre ændringer, særlig vedrørende skatteydere, der har plejebørn (hovedgruppe 3 foran).

De nye regler i ligningsloven for 1958-59 betegnede en reform af forsørgerbegrebet. Hovedformålet med reformen var at tage større hensyn til skatteydernes faktiske, reelle forsørgerbyrde og at afskaffe urimeligheder, der bl. a. fulgte af, at loven lagde for stor vægt på den formelle forsørgerpligt. Andre urimeligheder, som afskaffedes, hidrørte fra, at mange skatteydere efter den tidligere lov vedblev med at have forsørgerstilling, efter at de faktisk var blevet enlige. Det gjaldt personer, der tidligere havde

været gift (enkemænd og enker samt fraskilte eller fraseparerede mænd og kvinder), og som enten havde egen husstand eller havde forsørgerpligt over for børn under 18 år. I modsætning hertil stod personer, der aldrig havde været gift; de kunne kun få forsørgerstilling, hvis de både havde egen husstand og havde forsørgerpligt over for børn under 18 år.

Hovedindholdet af reformen i ligningsloven for 1958-59 blev herefter følgende:

1) Reglen om gifte mænd begrænsedes til mænd, der sambeskattes med hustruen. (Tidligere ansås manden også som forsørger, selv om hustruen blev beskattet selvstændigt, fordi ægtefællerne levede faktisk adskilt).

2) Ugifte personer fik principielt kun forsørgerstilling, når de havde børn under 18 år, som enten var hjemmeværende, eller som i overvejende grad forsøgedes af den skattepligtige gennem ikke-fradragsberettigede bidrag. Det samme kom i princippet til at gælde for gifte personer, der ikke sambeskattedes med ægtefællen. (De tidligere regler om „egen husstand“ blev altså afskaffet. Der skulle heller ikke mere lægges vægt på den formelle forsørgerpligt over for børn).

3) Reglen om personer, der tidligere havde været gift, blev principielt afskaffet. Som hovedregel kunne disse personer nu kun få forsørgerstilling, såfremt de opfyldte de ovenfor under 2) nævnte betingelser.

For at mildne overgangen til ikke-forsørgerstatus efter ophør af sambeskatning mellem ægtefæller indførtes der dog særlige regler for enker og enkemænd samt for fraskilte eller fraseparerede mænd. Disse personer fik forsørgerstilling for det første år efter ægtefællens død eller efter skilsmissem, separationen eller den faktiske adskillelse.

4) Endelig åbnedes der adgang til at indrømme visse skatteydere forsørgerstilling efter ansøgning, jfr. herved afsnit A, sidste stk.

Ved reformen i 1958-59 var man opmærksom på, at de nye regler kunne virke særlig hårdt over for ældre personer, der hidtil havde haft en forsørgerstilling, som de mistede efter de nye regler. Det medførte dog ikke, at der blev gjort nogen undtagelse for de ældre personer i forsørgerbestemmelsen; men der blev taget hensyn til forholdet